СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 11. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 15-го січня 1938. No. 11. Jersey City, N. J., Saturday, January 15, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи”: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРОГРАМИ, ПРОГРАМИ, ПРОГРАМИ

ВАШИНГТОН. — У Вашингтоні нараджується група людей з кількадесятьох представників бизнесу й уряду. Всі вони обговорюють теперішнє положення і стараються наперед узгіднити свої власні гадки та програми, а потім хочуть виробити одну програму і піти з нею до президента Рузвелта. Президент Рузвелт мав би їх програму взяти під увагу і влучити її до своєї програми. Головною основою всіх тих програм має бути: співпраця.

ЖІНКИ МАЮТЬ ТАКОЖ ПРОГРАМУ.

ВАШИНГТОН. — Спеціяльна делеґація жінок відвідала в імені одної з найбільших жіночих організоцій в Америці, Федерації Жіночих Клюбів, президента Рузвелта і запропонувала йому співпрацю в ціли поборювання нинішнього бизнесового застою. Делеґація сказала, що жінки рішили поборювати застій у той спосіб, що будуть серед жіноцтва провадити аґітацію за те, щоб жінки багато купували і витрачували багато грошей. В той спосіб вони будуть піддержувати консумцію, а далі продукцію і рух у бизнесі. Рузвелт прихильно зустрів цей плян і сказав, що він дійсно причинивсяб до оживлення бизнесу; але він також остерігав, що витрачування грошей повинно все йти вкупі з заробітком, а ніколи не повинно випереджувати заробітків.

ТІШАТЬСЯ РОБОТОЮ.

НЮ ЙОРК. — Сніг, що впав у Ню Йорку, справив нюйорчанам приємність не тільки своїм видом і свіжістю, але передівсім тим, що дав 33,000 людям роботу. Вони скоренько спрятали його, не давши іншим нагоди налюбуватись.

СКАРЖАТЬ ЮНІЇ ЗА ВІДШКОДУВАННЯ.

ІСТ СЕЙНТ ЛУІС (Ілінойс). — Федеральний суддя Фред Гвем присудив 66 копальняним робітникам заплатити компанії $117,000 відшкодування за те, що вони неправно викликали страйк і потім шляхом ріжних нагальних виступів спричинили компанії втрату. Інша копальняна компанія також запізвала до суду своїх робітників за відшкодування в сумі $400,000, спричинених неправним страйком.

КАЖЕ, ЩО ДЕМОКРАТІЇ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКОЮ.

НЮ ЙОРК. — Уступивший американський амбасадор до Німеччини, Дод, виголосив на бенкеті промову, в якій сказав, що демократичні краї знайшлись у великій небезпеці перед диктаторськими краями, такими, як Німеччина, Італія і Японія. Диктаторські краї, говорив Дод, є у наступі. Вони мають велику силу. Коли проти них не зорганізуються демократичні краї, то на світі готова зчезнути політична, економічна, наукова і релігійна свобода.

АМЕРИКА НАТИСКАЄ НА СОВЄТИ В СПРАВІ ПАНІ РУБЕНС.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд трохи подразнений виминаючими відповідями совєтського уряду на запити, що сталося з панею Рубенс, яка кілька тижнів тому пропала в Москві. Хоч проти пані Рубенс є ріжні закиди, то тому, що вона американка, уряд хоче знати, як з нею поступає совєтська влада.

ЗАБОРОНИЛИ ЗАБАВУ В „БІНҐО”.

НЮ ЙОРК. — Окружний прокуратор з Бронкс заборонив влаштовувати забави в „бінґо”, тому, що вони поволі перемінюються в рекетірство. Нині є багато таких підприємців, що з бінґа зробили собі сталий бизнес. Вони зголошуються до ріжних парохій і за певні відсотки беруться в церковних галях влаштовувати такі забави в „бінґо”, в яких орудують грішми, подібно як на льотерії.

ЩО ДІТИ НАЙБІЛЬШЕ ЛЮБЛЯТЬ.

НЮ ЙОРК.—Хлопяча атлетична ліґа перевела серед 22,000 хлопців і дівчат у віці від 6 до 16 літ анкету, в якій запитувалися, що діти найбільше люблять. Показалося, що найулюбленішим харчем є „геш” (сікане волове мясо), а потім індик; з ярини шпінат, а з солодкого — морозиво. Показалося теж, що дітвора любить більше фільми, ніж радія. Подорожувати вони хотілиб літаком, а менше поїздом, чи автобусом.

ХОЧУТЬ ЦВІРКУНІВ З ДОБРИМ ГОЛОСОМ.

ПРИНСТОН. — До зоольоґічного департаменту принстонського університету звернулась одна фільмова компанія з Голивуд з проханням, щоб прислати їй цвіркунів, які вміють цвіркати на ноту „г”, бо їм потрібно їх до звукової фільми. Місцеві цвіркуни, говориться в проханні, не мають доброго голосу.

ХОЧУТЬ ГОДИТИ РОБІТНИКІВ З ФАБРИКАНТАМИ.

Французький уряд намагається встановити мировий суд, який розбирав би непорозуміння між робітниками і працедавцями. Тим хочуть зліквідувати страйки та пікетування і довести до „соціяльного замирення”.

ВІД ПРОЩАННЯ ДІСТАВ МІХУРІ НА РУКАХ.

Губернатор стейту Ню Джерзі, Гофман, який цими днями відходить зо свого уряду, прощався зо своїми службовцями. А що їх було поверх дві тисячі, і кожний з них хотів „сердечно” стиснути руку губернатора, то йому спухла рука і на ній повиступали міхурі. Він мусів збандажувати руку.

ПЯНА СПОВІДЬ УБИВНИКА.

В однім ресторані на Празі під Варшавою бавився в товаристві Казимир Пшибильскі, власник будки, і підхмелений сказав до своєї компанії: „Мушу пити багато горівки, бо я вбив свого співльокатора Сітковского. Все привиджуються мені кусні його тіла”. На пяну сповідь не звертав спершу ніхто уваги, але згодом покликано поліцая, який спровадив його на поліцію. Тут Пшибильскі признався, що підчас суперечки з товаришем за 80 зл., яких не хотів йому віддати, вхопив сокиру і вбив його. Опісля почвертував тіло на кусні, кости порізав пилою і все те закопав у пивниці. І справді в мешканні Пшибильского знайшли окровавлену сокиру, а в пивниці відкопали кусні людського тіла. Пшибильского відставили до вязниці.

ЧУДА ХІРУРҐІЇ.

Торонтонський лікар д-р Рисдон останеться на все життя найбільшим добродієм 4-літнього хлопчика в Калґарах. Дитина уродилася без мязів, котрі підносять і спускають повіки на очах. Чотири роки хлопчина не бачив, хіба що на часочок продер пальцями очі. Тепер д-р Рисдон зоперував повіки і привернув зір. З бедер вирізав мязи, перещіпив у кутики очної ями і хлопчина має зовсім нормальні очі.

МІСТ ІЗ НАГРОБНИКІВ.

Перед одним із костелів у Петерсгавені над Везерою стояли нагробники, які підчас війни забрали зперед костела і вжили до будови мосту. На одному з каменів, який походить іще з 1687 р., побіч біблійного напису видніє ще напис латинською мовою такого змісту:

„Якби хтось по наших похоронах відчинив гріб, продав його, або зневажив у якийнебудь інший спосіб, хай на нього спаде проклін Каїна й розпука Юди!”

Два страшні проклони, що лучаться з біблійними подіями.

Проте у XVIII. ст. гробницю відчинили, підчас війни нагробник розбили і його каменів ужили до будови мосту, одначе згаданий камінь вдалося врятувати від заглади. Його вмурували в стіну мосту і дбайливо його пильнують.

М. ДУДРА ЗАХОРІВ.

Телеграма до „Свободи”: **Делеґат львівської „Просвіти”, М. Дудра, важко занедужав і лежить у шпиталі в Олифанті, Па. Матиме операцію горла. Тому не може відвідати українські громади в Америці в такім порядку, як було проголошене чи заповіджене.**

В ОБОРОНІ ЖІНОЧОЇ ЧЕСТИ.

В судовому будинку в Букарешті розігралася кривава драма. Після розправи проти інж. Урлятяну, якого панна Дорнеску, що була його приятелькою, запізвала за відшкодування в сумі трьох мілюнів леїв, один свідок зложив некорисні для неї зізнання. Тоді Дорнеску добула револьвер і пятьма кулями положила інж. Урлятяну трупом на місці, після чого шесту кулю впакувала собі в голову. Її перевезли до шпиталю, де вона бореться зо смертю.

ЧЕРЕЗ ЖІНКУ СТАВ ПУСТИННИКОМ.

На поліції у Гдині зголосився чоловік у сильно принищенім і нехлюйнім одязі. Оповів, що називається Крохмаль і від червня м. р. укривався в підміських лісах на Вітомині, де жив як лісовий чоловік. Живився тільки лісними ягодами та корінцями і мешкав у землянці, яку собі збудував. Тепер з причини зимна хоче вернутись до міста. За причину свого пустинничого життя подав утечу перед якоюсь жінкою, що виступила проти нього з судовою скаргою. На поліцію зголосився тому, що всі вважали його небіжчиком.

ПРОПОНУЄ НОВУ ДОМІНІЮ З 5 ПРОВІНЦІЙ.

Перед королівською комісією домініяльно-провінційних взаємин виступив манітобський премієр Брекен з проєктом нової Канади. Брекен підніс думку, щоб нова Канада складалася з пятьох провінцій, замісць девятьох, як є тепер.

Замісць теперішніх провінціяльних границь нова країна була би поділена на економічні одиниці й малаб з надморських провінцій одну провінцію. Квебек і Онтаріо як дві нині, з трьох степових провінцій одну, і Британ Колумбія злучена з Юконом становила би пяту провінцію.

Голова комісії, суддя Ровел, запитався Брекена, чи такий поділ заощадив би видатки на адміністрацію й чи взагалі був би практичний. Комісія, сказав предсідник, обговорить справу з премієрами інших провінцій, щоб засягнути їхньої думки.

Премієр відповів, що справа варт того, щоб їй присвятити старанну увагу. Багато людей думає, що при новому поділі адміністрація булаб дешевша, хоч правда, що практичне переведення пляну натрапилоб на великі трудноші.

КОМУНІЗМ У ЖИДІВСЬКИХ ГІМНАЗІЯХ.

Серед учнів одної жидівської гімназії у Вильні переведено в листопаді м. р. масові ревізії й арештовано 17 осіб. На днях арештували знову 14 учнів жидів під замітом належання до комуністичної організації. Це сини інтеліґентних богатих родичів у віці від 16—18 літ.

ШЛЯХТА ЗА ГРАНИЦЕЮ.

Бувало, як ще шляхетчина панувала по всіх краях Европи, що шляхта не жила в краю, а поза краєм, у Парижі, Римі, Венеції, на „рівієрах”, витрачуючи там маєтки, стягнені з селян. Англійські публіцисти придумали на це спеціяльну назву: „абсенті лендлордизм”; вони виказували преріжні злі наслідки з такого звичаю.

Капіталізм теж знає подібне явище. На образку граф Курт Гавґвіц-Ревентльов, другий муж Барбари Готон, американської мілюнерки, що одідичила мілюни Вулворта. З ним його синок, з котрим він забавляється в Ст. Моріц, у Швайцарії, коштом мілюнів, на які він не працює.

ЯК ПОЛЯКИ ТАК І ЖИДИ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ

ЛЬВІВ.—„Діло” з 21 грудня 1937 р. пише в передовиці про поширений тепер у Польщі антисемітизм. Зокрема застановляється над пікетуванням жидівських склепів польськими студентами, що майже не впускають покупців до жидівських склепів. При таких пікетуваннях роздають поляки летючки з такими заголовками: „Купуйми тильќо в склєпах хшесціяньскіх”, або „Католік до католіка”. Та, пише „Діло”, християнин і католик — це у понятті поляків — тільки поляк. Кожний пікетист має з собою спис „християнських фірм” і інформує кожного, де які товари можна дістати. Але інформує виключно тільки про польські крамниці. Ось так фактично бойкотують поляки не лише жидівські, але й українські крамниці. Тільки, як подає „Діло”, покищо нема ще пікетів перед тими останніми.

„Не купуйте у ґоїв”.

Ось так відповіли жиди на польські пікетування. Та те поняття „ґой” виразно охоплює всіх „нежидів”, отже й українців. І дійсно так є.

Що на те українці?

Отже українці опинилися під бойкотовим обстрілом з обох сторін: польської й жидівської. І відповідають на те так, що саме тепер треба придержуватись якнасильніше гасла „свій до свого”. Але треба його розуміти так, що на фронті господарської боротьби „тільки власна ініціятива, організаційний хист, знання і такт, та передовсім висока якість українського товару чи української ремісничої роботи — це єдині методи, які справді ведуть до цілі”.

50-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Товариство „Українська Школа” на Буковині святкує 50-ліття свого існування. Сумний це ювилей. Під румунською владою знищено всі здобутки цеї організації за півстоліття на полі державного й приватного шкільництва. Придавлений майже ввесь дорібок цеї організації на культурно-освітній ниві українського життя на Буковині. Всежтаки „Українська Школа” вірить у тривкість засіяного золотого зерна і в те, що за „суворістю цих днів піднесеться наше світле завтра”.

КУЛЬТУРНИЙ ЗАПИС ПАТРІОТА.

ЛЬВІВ. — Український адвокат д-р Володимир Ґуркевич, що недавно помер у Самборі, призначив заповітом для Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові частину своєї нерухомости, вартости 10,000 злотих.

„КОБЗАР” ПО ГРУЗИНСЬКИ.

ЛЬВІВ. — „Новий Час” подає, що в Тифлісі вийде академічне видання Шевченкового „Кобзаря”.

„ВЕЧЕРНИЦІ” НА РАДІО.

КОШИЦІ (Закарпаття). — Дня 27. грудня передала кошицька радіостація „Вечерниці” Ніщинського. Участь приймав у виставі ужгородський „Вандурист” і орхестра 36. ужгородського полку піхоти.

„ПІД ТАЄМНИМ ЗНАКОМ ОТАМАНІЇ”.

БЕРЛІН. — Під таким заголовком появилася повість Г. Кучабської, яка в оригіналі має такий німецький титул: „Ім Геґаймцайхен дер Отамані”. В романі описана боротьба українського селянства з большевицькою навалою в 1921 р. В повісті виступають чекісти, зрадники й герої, народні маси й червоноармійці.

„УКРАЇНА ПЛАЧЕ”.

МІНХЕН (Німеччина). — Так зветься книжка православного священика з Волині, о. Олекси Пилипенка. Книжку видало видавництво Манца в Мінхені. В ній є змальований український священик, завзятий патріот, що, стоячи в обличчі смерти з рук большевицьких катів, мріє ще тільки про одно: виголосити перед екзекуцією проповідь до своїх вірних. Це йому вдається і він умирає щасливий у почутті сповненого обовязку перед Україною й церквою.

„ЛЮДОВИЙ ФРОНТ” ПРОВАЛИВСЯ.

ПАРИЖ. — У Франції заверюха. Не вдержалось і друге міністерство, що його створив „людовий фронт”. Розвалили його комуністи, піддержані соціялістами.

ЯК Є З ПОЧАТКОМ СВІТУ?

ЛОНДОН. — Над тим питанням застановлялася 14 років комісія Англіканської Церкви під проводом архиєпископа Йорку. І ствердила, що те, що є описане в Біблії, є мітольоґією і не противиться науці про еволюцію.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА МИР, АЛЕ ЯК?

У палаті послів конгресу відбулося недавно голосування над так званою лудловською резолюцією, на основі котрої право виповідати війну мало бути віддане народові Злучених Держав; президент мав би виповідати її аж тоді, як за таке виповідження заявиться народ у загальнім голосуванні над цею справою.

Резолюція перепала. Голосували за неї 188 конгресменів, проти 209. Отже якби всього 11 конгресменів, замісць голосувати проти резолюції, були голосували за неї, вислід був би противний. Це показує, що настрій за резолюцією був досить сильний. Повалення резолюції треба приписати передовсім тому, що президент Рузвелт кинув проти резолюції всю силу уряду, через що багато конгресменів боялися голосувати за неї, щоб не стрінутися з закидом непатріотизму.

Це показує рівночасно, що кожна сторона має за собою поважні аргументи. Боротьба між прихильниками й противниками резолюції не йшла по лінії партій. За неї й проти неї голосували й демократи й републиканці. Скорше можна сказати, що так звані поступові конгресмени з обох партій голосували за резолюцією.

Який настрій у цій справі панує серед широких мас населення краю, тепер сказати не можна. Напевно можна сказати, що народ Злучених Держав не хоче війни, але чи хоче він недопускати до війни дорогою, яку пропонує лудловська резолюція, не відомо. Зрештою нині не можна ще з усякою певністю сказати, чи ця резолюція, ставши законом, причинилась би до запобіження війні, чи саме до її вибуху.

Прихильники резолюції кажуть, що вона дала би можливість миролюбним кругам проявитись активно; але є люди, котрі дуже поважно стоять за мир і проти війни, а котрі сумніваються, чи лудловська резолюція на це надається. На перший погляд ока могло би здаватися, що як віддати право виповідження війни народові, котрий має в цій війні воювати й котрий тимсамим війни не хоче, то це може запобігати війнам. Одначе коли подумати про справу практично, себто взяти під увагу всі факти, які звичайно в таких випадках діються, то покажеться, що цей вислід не зовсім такий певний. Коли відносини між двома державами дійдуть до того, що приходить до війни, то в такій ситуації треба скорого рішення. Заряджування народнього голосування це повільна справа, особливо, як уряд не має на це відповідної машинерії. У таких випадках звичайно булоб так, що уряд виповів би війну наперед, а потім віддав би вже готовий факт до затвердження. З огляду на те, що в часі референдуму війна вже справді велась, то народові нічого не лишалось би, як війну затвердити.

В цей спосіб те, що на перший погляд ока виглядає на поширення прав буцімто миролюбних народніх мас, на ділі цим не булоб.

ЛЕМЕНТ НАД ПОЛЬЩЕЮ

Добре відомий українським читачам у краю і за кордоном краківський польський щоденник **„Ілюстровани Курер Цодзенни"**, що просто з безпримірною люттю і безсоромністю звик кидатися в найрізніших статтях на все, що українське, ведучи від давна на своїх сторінках плянову пропаганду проти українського населення у краю, помістив у своїм числі з д. 13. XII. м. р. п. з. **„Без догми"** передовицю, помітну для нас не з одного погляду. Автор цієї статті ось, розглядаючи тепершнє внутрішнє положення Польщі, приходить до таких розпучливих висновків, що нам знову раз пригадуються відомі слова про те, що Польща „стоїть безладдям" тай щодо повної руїни її уже не так то дуже далеко. І що саме такий запеклий вшехполяк, як краківський „Цодзенни", заголосив сьогодні лементом крайньої зневіри у змогу дальшого існування нинішньої Польщі, то це вже хіба неабиякий доказ її катастрофального положення.

Але хай уже наші читачі осудять самі на основі кількох витягів, що їх я тут подаю в перекладі українською мовою:

І так спершу:

„Той, хто дивиться сьогодні на польську дійсність тверезими очима дослідника, а відчуває її гарячим серцем поляка, не всилі перемогти в собі почуття **затривоження** (всі підкреслення польської редакції. — О. Г.).

У світі ось довершуються нині велитенські переміни; а ще мутніщими зясніють завтра на арені нашої землі, хто зна, чи не крівавою блискавкою загальної війни. Та серед тієї метушні, витвореної зусиллям міліярдів рук і мозків, **Польща являється ніби пропащою**. Вона ось потоплена в домашні чвари, погребана в хаосі дрібничкових справ і справок, шарпана суперечностями, смішно нікчемними в порівнянні з величчю живої історії, вона свариться за своє „вчора", без усесторонного погляду на „сьогодні" і без візії грядучого „завтра". — „Ми, як співає наш поет, — мов ті божевільні на великанському морі, сто миль від берегів, і сто миль до берегів його...."

„На великанському морі"...

Отак щож більш самозрозуміле, як не перехід від такої картини до ствердження: **ми без керми?** Але оте лихо, що є причиною нашого теперішнього положення, воно ще далеко більше. Ми ось не тільки, що без керми, ми ще й без догми. Бо керманич корабля, якому не достає бусолі, знає гаразд, куди він простує; йому брак тільки технічної спромоги досягнути без блукання бажаної мети. Одначе ми є без провідної догми — ми не знаємо, куди нам треба плисти, і не знаємо, куди ми хотілиб плисти... **Так — ми є без догми в усіх ділянках життя та в усіх середовищах організаційних і громадянських.**

От напр. спитайте ви нині когонебудь в Европі, яка є історична місія його нації, а почуєте на це питання меньш-більш узгіднену відповідь. І не йде нам тут про точну однозгідність казарми, тобто згори встановлену однозгідність, таку, з якою зустрінемося напевно у відповідях наших тоталітарних сусідів у Росії чи-там у Німеччині. А маємо на думці оту одну основну ідею, що з м о г л а викристалізуватися сьогодні трохи не в усіх державах і громадянствах. Отак одні з них гадають боронити старої, на ідеях французької революції заснованої Европи; інші задумують боронити поваги і дорібку білої людини у світі; а ще іншим хочеться мріяти про воскресення імперії цезарів.

Ну, а ми, поляки?

Як є в нас з цього погляду?

Отож упродовж довгих століть мали ми таку основну і провідну ідею нашої державности, а саме як ідею охоронного заборола християнства. А зродила оту ідею ґеніяльна думка Ягайлонів та малопольських вельможів (тобто українських, яких роля тут зясована очевидно геть на польський лад. — О. Г.) Була то ідея держави польської, що єднала братнім союзом народи від Балтійського до Чорного моря та рятувала отак ті народи від загибелі в путах ґерманщини чи-там московщини (невже й українців?! — О. Г.). Ще історія замислу Пілсудского припинена, нажаль, на полях перед Києвом, то останній проблиск тієї ягайлонської ідеї...

Але сьогодні?

Де в нас спільна догма загально-державного рівня, відносно історичної місії Польщі у світі?

А далі.

Всі великі народи мають у рівній мірі свою доктрину державного устрою, що її вони намагаються здійснити, й опозицію, що проти тієї доктрини менш або більш чітко змагається.

А в Польщі з цього погляду?

Ну, от: скільки голов, стільки і слів про те. Маємо конституцію і маємо гурти, що є відносно неї в опозиції.

Але вже в самім таборі, що створив оту конституцію, є сотки й тисячі її розумінь. Одні бажалиб убгати в неї зміст тоталітарний, а другі демократичний; ті хотілиб, щоб кожна буква конституції була незрушима, мов ґраніт, а іншим краще подобалосєб, якщоб увесь зміст її дався по волі натягати, як кавчук, та ще інше. А в таборі противників контитуції? Хібаж не помітний і там повний розгардіяш понять? Бо хто всилі сказати нині, яку державно - творчу думку заступають праві в опозиційній партії? Також ось змагаються демократи і прихильники парляментаризму з фашистами й окличниками держави тоталітарної, розбудованої ладом ґієрархії. А ліві? Як тяжко сказати тут, хто з них пряме до демократії, а хто до диктатури лівих! Хто хоче повороту до постійного парляменту, а хто знову вважає державу парляментарно - демократичну тільки коротким перехідним етапом на шляху до чогось цілком нового?

Отак саме в ділянці державного строю, значить на однім-однісінькім, з правного погляду ще сяк-так налаштованім відтинку, бачимо найкраще **все заломання і всю брехню нашої дійсности.** Люди сваряться за „вчора", не розуміють ніяк „сьогодні" і не відають, що має бути завтра. Лінія розділу є невиразна, бо замазана — міліони людей не знають, чого мають боронити і що поборювати, хоч „закони в нас списано". Ну, це так, форми законів є дійсно в наших руках, але нема в наших серцях і мозках — визвольної, провідної догми.

* * *

От вам і зразок ляцького лементу над Польщею, якої історична місія по мойому в тому, щоб усе наново показувати світові, як то нарід, неспосібний до державного життя, не всилі вдержати власної держави навіть і тоді, коли піддержують його такі могутні опікуни, як польські приятелі в рядах колишньої Антанти. Дали вони полякам зброю і воєнні лаштунки, але одного не змогли вони дати йому, а саме **розуму, та ще до того державно-творчого розуму.** Польським нахабам здавалося, що чим більше земель видруть у версайських приятелів, тим краще і могутніше буде їх „панство" і „моцарство од моржа до моржа", і тим більше зачудують вони ввесь світ своєю — їм саме невідомою!— „історичною місією" славетної „Польскі".

Та тут тобі тимчасом — на!

Вже й лютому крокодилеві в „Цодзеннім", що рад би за один раз поглотити всі українців на світі, недобре робиться від польських „досягнень", і от старий опришок кричить раптом за якоюсь спасенною „догмою". Забув ось наш крокодиль, що справа ще у Версаю, ще там, де про „мир" рішали ситі, всемогучі тигри, почалася від того, що тигри всі догми стоптали своїми лабетами, і що за всі догми видвигнули вони лиш одну, а саме догму ненаситности. Отак хібаж і диво тепер, що ота догма душить тепер саму Польщу? А іншої догми в неї нема!

Д-р Остап Грицай.

ЩЕ ПРО СТАЛІНОВІ ВИБОРИ

12. грудня в цілім СССР відбулися вибори до найвищої ради СССР та до ради національностей. Ці вибори, по думці диктатора, мають завершити його „демократичну конституцію", яку проголошують „найвільнішою в цілім світі". На переведення виборів кинуто всю силу совєтської бюрократії та апарату комуністичної партії. Всюди підчеркувано „всенародність" виборів. У цьому напрямі, як звичайно, люди Сталіна „перестаралися": наприклад, у совєтських часописах подано знимки, як у Києві підносять скриньки до ліжок породіль, щоб ці жінки теж „виконали громадянську повинність" і вкинули свій виборчий бюлетен за „партію Леніна-Сталіна". Тут бачимо фотографію славного українського артиста Панаса Саксаганського у виборчій кімнаті. Навіть йому не дали заслуженого спочинку, примусили бідолашного йти „демократично голосувати" за тих, що заморили голодом його-рідного брата, артиста Миколу Садовського... На іншій знимці показано, як привозять в автах старих, немічних виборців на голосування.

Колись Давид Ллойд Джордж кинув свою крилату фразу про „людину навулиці", до якої мусять звертатися політичні діячі демократичних держав. В парляментських державах бувало нераз, що настрій „людей з вулиці" зміняв, після виборів, цілу політику країни. Диктаторські режіми звичайно не числяться з думкою широких мас. А проте — чом це Сталін, на 20 році панування комуністичної партії, заговорив про те, що треба „дорожити довірям народу"? З якої причини теперішній шеф Чеки — Г. П. У. Єжов звертається до мас, щоб вони віддали свої голоси комуністам?

Відповідь на це питання дають київські „Вісти" з 18. грудня 1937 року. В передовій статті сказано: **„Непереможні партія і уряд, які спираються на ввесь народ".** Комуністи всіх країн проповідують клясову боротьбу і навіть громадянську війну. Але Сталін в СССР хоче доказати неабиякого чуда: мовляв, і партія — не партія і диктатура — не диктатура, коли вона не спирається на всенародне довіря".

Щоб укріпити свою владу, диктатори ріжних країн і часів звертались до народнього голосування. Свого часу Наполеон І, як був іще першим консулем у Франції, звелів улаштувати голосування про вироблену за його вказівками конституцію. Учасники цього плебісциту мали право голосувати лише словом „так" або „ні". За цим прикладом свого великого стрия пішов і Людвик Наполеон 1849 року, коли став президентом Франції, а пізніше французьким цісарем. У консервативній Прусії знайшовся свого часу спритний діяч Бісмарк, який не побоявся поставити гасло загального виборчого права для всіх німців, щоб злучити їх під проводом пруського короля. Таких і подібних прикладів знаходимо багато і в пізніших часах. Особливо в тривожних обставинах міжнародніх кожна влада намагається показати, що цілий нарід, без ріжниці кляси, віри й політичного напряму, йде за режімом. Це добре розуміє Сталін, і тому він з поважним виглядом робить свою виборчу комедію.

Вибори до Советів були раніше клясові і кількаступневі. Мали право вибирати до Советів робітники, вояки червоної армії та селяни і службовці. Голос робітника важив значно більше, ніж голос селянина. Тепер Сталін завів рівність. Всі — **рівні в рабстві,** бо всі мають „право" своїми голосами вихвалювати політику диктатора. Про тих же, що з диктатором не погоджуються, світ нічого не почує і не довідається.

Е. М.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Г-ій С-к, Клівленд, Огайо. — З Перемишля до Львова в простій лінії менше-більше коло 7 і пів милі (по 7 і пів кільометра кожна), а дорогою коло 8 і пів милі.

І. Г. О. — Питаєтеся, завдаєте труду, щоб Вам відписувати, а навіть не залучаєте марки на відповідь!

Громадянин. — Відповідь була дана в рубриці „Листування редакції". Годі писати до всіх листи, бо на те не стає часу.

І. К., Ню Йорк, Н. Й. — Допис уже зложений і буде видрукуваний.

Т. С., Філядельфія, Па. — Допис зложений і жде на чергу.

Й. С., Ню Йорк, Н. Й. — Це за „наймита і господаря" може бути зле зрозуміле. Найкраще подати просто і ясно самі факти: хто скликав ті збори, хто говорив і про що.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛОРЕЙН, О. Тов. Україн. Молод. Клюб, від. 233, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го січня, в церковній гали при 31-ій і Чарлстон вул., в годині 2-гій пополудні. Просимо всіх членів, як оден прийти на ці збори. — Олена Задорожна, секр.

Всякий початок тяжкий. В деякому значінні це правда, одначе загальніше можна сказати, що всякий початок легкий, а зате тяжко є осягнути найвищий щабель, і ледви хто його осягає. **(Ґете).**

———o———

Всяке сотворіння пасеться під ударами божого бича. **(Геракліт).**

———o———

Критикувати, значить, краще зрозуміти автора, ніж він сам себе зрозумів. **(Фр. Шлеґель).**

Гнат Крашанко.

В СТАРІМ ЗАМКУ

Історична повість.

(3)

— Мабуть пояснення до пляну, — відповів муж і став читати:

„Льох в башті. Зійшовши, два лікті праворуч шия до глибшого льоху. На цеглах стіни вишкробані три хрести. Трету цеглу за третим хрестом виймити. Діру поширити: півтретя ліктя широко, півтора високо. Ключ до скрині в землі під дірою. 17. червня 1612. Микола Зубра.

Скінчивши читати, сотник вдивився в жінку, жінка в сотника. Хвилю обоє мовчали. Обоє не сумнівалися, що в 1612-тім році пан Зубрина замурував під баштою свій скарб. В душах сотника і сотникової виринули одні питання:

— Чи тоді Зубра покинув свій Зубрин? Сам, вибираючися кудись в далеку дорогу, чи з родиною і челяддю, втікаючи перед ордою? Вернувся сам, або хтось з родини і вибрав скарб, чи погиб він, або й вся родина і скарб лишився під баштою? Чи хто інший, хоч би й Кіндис, знайшов скарб, чи може той скарб по нинішній день лежить там, де Зубра сховав його?

— Я гадаю, — нарешті промовив сотник — що хоч може Зубра не виймив скарбу, то його там вже нема. В кожнім старім замку, в кожній руїні люди вітрять якісь закопані або замуровані скарби, хоч їх там ніколи не було. Під кожним покиненим замком люди десятки літ риють, кожне городище перетрушують, бо й подумати не годні, що відтам люди відійшли, не полишивши під землею своїх скарбів. Гадаєш, що такий Кіндис, сидячи там двацять років, ще не перекопав цілого замчища? Як скарбу не знайшов і не забрав хтось перед ним, то знайшов і взяв Кіндис.

— Ануж? — сказала жінка весело глядячи на мужа.

— І я гадаю, що „ануж?" Нерозумно було би не допевнитися.

— Як же це зробити? Як зайти до тих льохів, не викликуючи підозріння у Кіндиса... як він там ще є?

— Не горить! Не робім запоквапно. Як скарб ще нині лежить на своїм місці; як підстароста до нині не знайшов його, то нам нічого квапити. Вперед треба нам взагалі щось провідати про той Зубрин і чи перейдемо туди. Аж коли це будемо знати, подумаємо про решту. Я гадаю, що добре було би вислати нашого Марка. Покищо, нехай лиш придивиться, що там є і позмозі, не зраджуючи своєї цікавости, випитає.

— Самого? — спитала жінка.

— А чомуж би ні?

— Поминаю це, що ті сторони небезпечні і що то наш син. Він замолодий і дуже загонистий. На таке потрібний чоловік спокійний, повільний і дуже хитрий. Такого треба би Маркові додати.

— На такі провіди не добре йти двом, бо це більше розбудило би людську цікавість.

— То вишли одного. Марко нехай сидить дома.

— Колиж бо чужому годі виявляти нашу тайну.

— Про скарб не треба йому нічого казати. Ануж покажеться, що для нас не зле було би перенестися до Зубрина? Тоді вже самі провіримо, чи скарб ще є. Аж коли би ми не перенеслися туди, прийшла би пора подумати про приступ до скритка під зубринською баштою.

— І це правда. Гадаю вислати Солоняка. Його неначе сам Бог сотворив на такого звідуна.

Солоняк був могилівським міщанином козаком. На другу днину, запрошений Настарським, приїхав до нього.

— Як там ваше здоровля? — спитав сотник гостя. — Чи видержали би ви який тиждень в сідлі? Очивидно, з відпочинками, які схочете.

— Я ще ніколи не почував себе так добре, як саме тепер. І скучно мені сидіти в хаті. Хотів би троха провітритися.

— Коли так, то добре складається. Чи ви чули що коли про Зубрин?

— І чув і бачив на власні очи.

— Справді? — аж скрикнув сотник врадуваний. — Щож ви знаєте про цей Зубрин?

— Знаю дуже мало. Майже нічого. То було тому яких пятнацять років... ще заки ви прийшли в ці сторони. Ми здоганяли орду, що втікала з добиччю. З того місця степу, де ми орду переймили і де розпочався з нею бій, видко було на горі якийсь замок. Мені сказали, що то замок Зубрин, та що там живе підстароста Кіндис. Ми худобу відбили. Худобу і вози з всякою добиччю татари лишили, щоб урятувати себе і ясир. Козаки поділилися. Частина лишилася, щоби худобу і вози назад забрати. Головна козацька сила, і я з нею, пігнала далі за татарами. Ми ясир таки відбили і вернулися додому. Вертаючися, ми вже не йшли попри Зубрин. Ми пішли шляхом. Пізніше в тих сторонах я вже не був і про Зубрин нічого не чув.

— Добре бодай те, що ви тоді бачили й чули. Тепер вам лекше буде знайти той Зубрин.

— Я знайшов би його, хоч би й ніколи не чув про нього. Той Зубрин потрібний вам, чи військовій старшині?

— І це і те. Зубрин був королівщиною і належав до старости. Староста посадив був там якогось Кіндиса. Чи цей підстароста ще сидить там, в полку ніхто не знає. З того Зубрина полк хоче мати подвійну користь. Хоче посадити там сотника з граничною сторожею і Зубрин дати мені на прожиток. Не виключене, що я був би тим сотником. Ні я не знаю, ні полкова канцелярія не знає, чи в Зубрині можна жити, чи...

ковуюся, до чого вам потріб-

— Тепер я вже сам домірковуюся, до чого я вам потрібний і чого мені їхати туди.

(Дальше буде).

Ум носить барви душі так, як слуга носить лібрею свого пана. **(Шопенгавер).**

———o———

І найгарніший світ це наче без пляну насипана купа сміття. **(Геракліт).**

З ДНЯ

ЗМІНЛИВІСТЬ НАУКИ.

Колись наука твердила, що полудневі народи скорше дозрівають і старіються. Здавалося, що цей факт вже так стверджений, що він не улягав жадному сумнівові. Та видно сама наука не дуже вірить у свої попередні твердження, бо дуже часто вона розпечатує ті свої старі правди, ще раз шпортає в їх документах і провіряє, чи це дійсно так, як це вона колись собі уявляла.

Треба признати, що наука має величезну відвагу признати свою попередню помилку і якесь старе твердження замінити новим, певнішим.

НОВИЙ ВИПАДОК.

Ось і тепер маємо такий випадок: предсідник Індійської Медичної Служби, Рам Рат Чопра, виголосив перед Індійським Конгресом Науки доклад, у якім сказав, що це неправда, начеб у гарячих краях люди скорше дозрівають і скорше старіються. Зовсім навпаки, в холодних краях люди скорше старіються.

Крім того він сказав ще одно твердження, яке заперечує попередній погляд науки, а саме, що в гарячі дні не треба уникати мяса та кормитися виключно зеленою яриною. Зовсім навпаки, в гарячі дні треба деколи зїсти шматок мяса, а притім не треба наладовуватися яриною та іншим харчем, що має багато протеїни.

Треба зазначити, що наука частенько робить подібні скоки. Хоч зо словом „наука" є звязана у нас велика повага, то проте науку можна нераз порівняти до вередливої жінки, як разураз зміняє свої уподобання. Ось приклад: скільки разів наука змінювала свій погляд щодо вартости овочів чи ярини! Був час, коли помаранчу вважали королевою всіх овочів. Пізніше цю честь віддавали виноградові, а це пізніше повертали з вигнання яблуко і на нього всаджували корону. Ще пізніше коронували банани, потім бросквині, а нарешті ананаси. Тепер, здається, корону носить „грейпфрут". Та як довго, не знати...

ТАКЕ САМЕ З ЯРИНОЮ.

Подібне з яриною. Вихвалювали колись шпінат, потім горох і фасолю, потім каляфійор, потім бурак і моркву, потім помідори. У своїм часі пишалась на троні навіть капуста. Картоплю в тій королівській ієрархії були зіпхали до зовсім понижуючої ролі, кажучи, що картоплі не мають у собі ніякої поживи. А тимчасом в останніх часах також є слідний зворот до картопель і вже вчені починають твердити, що картопля має величезну скількість ріжноманітної поживи. Беручи під увагу це, що наші люди в краю кормляться головно картоплями і якось живуть, можна і цьому твердженню до певної міри дати віру. Та назагал і тут можна поставити твердження простої „хлопської" мудрости: не вір нікому, тільки своєму шлункові. Бо за рік, за два, вчені зганять те, що нині хвалять, а вихвалять те, що вчора ганили! Що тоді буде?

А ВСЕТАКИ В ТОМУ Є ТОЛК.

Та, не звертаючи уваги на ці зміни наукового погляду, в тому всетаки є певний толк. Може наука й не дуже винувата, що раз коронує такі овочі, а раз інші. Річ у тому, що кожний овоч має свої специяльності, має свої певні складники і вітаміни. Коли люди їдять його подостатком, вони засобляться вповні тими вітамінами; вкупі з тим вони часто занедбуються під оглядом інших вітамін.

Таксамо під оглядом ярини. Як відомо, наш організм потребує ріжних мінералів, таких, як залізо, вапно, сіль, цукор, і т. д. Шпінат має багато заліза, стручкові ростини багато вапна; перший добрий для змінення кости, і т. д. Отож учені таки мають рацію, коли раз кажуть, що така ярина для організму є найліпша, а другий раз — якась інша. Добрість ярини залежить від того, чи організм її потребує, чи ні. Коли змінюється страва, то змінюється, також користь даної ярини. Отож наука хоч і змінлива, то не винувата.

Раз одна вередлива красуня нарікала на чоловіків, які вони змінливі. „Ось тільки подумайте", говорила вона, „на весні я люблю Степана, в літі Івана, в осени Гриця, а тепер Данила. Ох, якіж усі чоловіки змінливі!"

В подібний спосіб „змінюється" також вартість овочів і ярини.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Заходами Центрального Комітету Українських Національних Організацій, укр. кат. парохії, чоловічих і жіночих товариств, молодечих клюбів і 65-го від. ОДВУ влаштовано 14 листопаду 1937 свято української державности. Свято розпочалося співаною Службою Божою та жалібною панахидою за поляглих українських героїв, яку відправив о. И. Чаплинський. На той час була уставлена в церкві напрочуд гарна символічна стрілецька могила, прибрана квітами, біля якої повнили почесну сторожу з прапорами і відзнаками урядники та члени Т-ва Запорозька Січ, 234 від. У. Н. С. В часі Служби Божої і панахиди співав місцевий хор „Боян". Патріотичну проповідь виголосив о. И. Чаплинський. Він теж завізвав вірних, щоб зложили жертву на інвалідів Української Армії.

Пополудні свято продовжувалося концертом у Народнім Домі при вул. Фултон. Програму розпочато піснею „Живи, Україно", яку відспівав хор „Боян" під управою п. М. Ядловського. Саля була виповнена людьми, що додавало виконавцям програми більшої охоти.

О. И. Чаплинський виголосив патріотичну промову, в якій сказав, що український нарід належить до найбільших. Він перейшов чимало тяжких потрясень і нещасть, але перед жадним не заломався. Нашим завданням тепер є загартувати молоді покоління, щоб вони були здібні заняти наші позиції. Звертаючись до молоді, бесідник закликав її, щоб любила і горнулась до всього, що своє рідне; щоб не цуралася своєї віри і церкви. Публика нагородила промову рясними оплесками.

Хор „Боян", що складається з сотні співаків, у більшості роджених тут в Америці, відспівав кілька пісень, між ними дві композиції Кошиця. Публика приняла їх пісні оплесками. В дальшій програмі виголосив молодий Ю. Картичак англійською мовою реферат на тему: „Визвольні змагання українського народу в часах козацької доби". Він переповів докладно важні історичні переходи, в яких Україна пишалась добробутом та державним життям. Вінкці закликав молодь бути гордою на своє національне походження. Реферат вповні задоволив публику.

Знов на сцені появився хор „Боян" під управою дяковчителя М. Ядловського і відспівав кілька пісень укладу М. Гайворонського. Йосиф Шарий, ученик парохіяльної школи, гарно віддеклямував поему „Листопад".

Голова Центрального Комітету, М. Галінович, подав до відома, що на свято прибули представники місцевого міського уряду і бажають забрати слово. Перший від міського уряду промовляв п. Джан Кервик. Він заявив, що говорить в імені посадника міста Елизабету і передав притім українцям привіт. Далі він висказав щире захоплення українською культурою та висловив симпатії для українських визвольних змагань, про які він був добре поінформований.

Далі говорив в імені місцевої міської адміністрації судя Керк. Він також висказував симпатії для змагань українського народу та закликав українців боротися тим самим способом, що ірляндці боролися. Притім заявив, що він, як голова комітету, що займався влаштуванням паради в торжественому святкуванні 150-літнього ювилею проголошення конституції, передає українцям дві срібні чаші як нагороди, що їх признала комісія, зложена з високих старшин американської армії, за найкращі народні строї і за найчисленнішу і взірцево зорганізовану частину в поході.

Нагороди перебрали від достойних гостей панна Галина Слободян, п. Петро Гандович і п. Теодор Огар. П. Гандович подякував представникам уряду за щирі промови і цінні нагороди. Публика справила гостям величаву овацію. Потім наступила деклямація ученика С. Балика.

Святочну промову виголосив д-р Л. Мишуга. Його промова була звязана з історією творення листопадового зриву і тим усім, що не дало нам вдержати своєї держави. Промовець говорив, що хоч листопадовий зрив покищо не увінчався повним успіхом, то всетаки ми ним осягнули величезні моральні успіхи. Він перервав рабську традицію і дав почин до переродження нашого громадянства в Галичині. Без листопадового зриву не булоб і великого Свята Злуки.

Наш артист, баритон Петро Ординський, захопив слухачів своїм милим голосом і гарним виконанням. Додатковий реферат англійською мовою виголосив молодий Василь Буката, який узяв собі за тему слова Шевченка: „Вставайте, кайдани порвіте і вражою злою кровю волю окропіте".

Поновно виступив хор та відспівав кілька композицій укладу О. Кошиця, а потім була деклямація ученика А. Семена.

Кінцеву промову виголосив діяльний член місцевої громади, фінансовий секретар-касієр У. Н. С., Роман Слободян. Він навязав до найновіших подій, що діються на українських землях, де окупанти в немилосерний спосіб знущаються над українським народом і хочуть його цілком знищити. Та проте український нарід не гине, тільки щораз могутніше домагається своїх прав, так, що тепер ціла світова преса говорить про українців та про їх національні змагання. Після його слів переведено збірку, яка принесла гарну суму.

В церкві в часі панахиди зложили: М. Сухорський $2; по $1: о. И. Чаплинський, М. Галінович, П. Сташко, К. Пілат, М. Могила, М. Романович, В. Грабовський, М. Процак, А. Сміт, Я. Забава, Я. Красновський, М. Налепа, Є. Яцків, В. Зелінка, М. Задорецький, панні Франкович; дрібними $24.28. Разом $42.28. Бр. св. Михайла, 142 від. У. Н. С., $5, П. Остапчук $2; по $1: Ю. Шевчук, П. Пітула, Ф. Бутинець, Д. Фортуна, М. Маркович, Т. Мирошко, Я. Лещак; по 50 ц.: І. Лещак, А. Поливчак, Ф. Яворський, М. Кобрин, І. Чурчак. Разом $16.50.

В часі збірки в Народнім Домі, якою занялися панни М. Федірко і М. Горін, зложили: Сестрицтво „Любов", 32 від. У. Н. С., $5; членки — по $1: А. Погранична, Е. Кардаш, Е. Ковальчук, Т. Костишин, Р. Солтицька, З. Закорчена; дрібними $2. Разом $13. Т-во Запорозька Січ, 234 від. У. Н. С., $10. Дочки України, 24 від. С. У. А., $5. Український Народний Дім $5. Гості підчас концерту зложили: Р. Слободян $5; о. И. Чаплинський $3; по $2: Г. Слободян, М. Безкоровайний; по $1: В. Вітушинський, К. Пілат, М. Ґенеґа, С. Могила, С. Шийка, В. Кардаш, І. Пошивак, О. Нагірний, І. Воробець, Г. Ґерета, А. Огар, К. Возняк, П. Балік, Г. Кінащук, І. Кіценюк, Ю. Картичак, І. Василик, С. Пограничний, І. Пілат, К. Романович, В. Буката, Ф. Кобрин, С. Ґенеґа, Ю. Отаманчук, Т. Чечіль, И. Борбеляк, Ю. Гвіздь, М. Гринішак, М. Ядловський, Г. Слободян, Ю. Картичак (молодший), І. Клок, А. Гнатюк, А. Гандович, І. Ґенеґа; по 50 ц.: М. Федірко, М. Горін. Разом $48. Безіменні $2.02. Разом увесь прихід $197.85. По відчисленні розходу лишилося $162.55. Ці гроші вислано через Обеднання по половині на інвалідів і визвольну боротьбу. Удекоруванням стрілецьких могил у церкві занялися пані Ґереґа, Ґадінович, п. Пілат, В. Вітушинський і П. Сташко.

Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

Іван Клок.

УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА КОРПОРАЦІЯ В НЮ ЙОРКУ

"UKRAFILM CORPORATION", приступаючи до виробу нової фільми

ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ И АРТИСТОК, які бажали би взяти участь в будучій фільмі, зголошуватися до студії Корпорації що-дня (крім свят) від 10 год. ранку до 7 год. ввечорі, особисто або листовно по адресі:

"UKRAFILM CORPORATION", 747 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. (near 8th Street), Telephone: ALgonquin 4-9641.

При листовному зголошенню необхідно подати інформації про голос артиста, літа, ріст, вагу, кольор волосся (брунет, бльондин й т. п.); також прислати дві фотографії (в анфас і в профіль), рецензії про виступи й т. п.

Запрошуємо також зголошуватись і починаючих молодих артистов і артистів та танцюристів (ток). 8, 11

ЗГОЛОШЕННЯ БУДУТЬ ПРИЙМАТИСЯ ДО 20 СІЧНЯ (JANUARY) 1938 Р.

ЧЛЕНИ І ЧЛЕНИЦІ У. Н. СОЮЗУ!

Подаємо до Вашого відома, що

ТІЛЬКИ ДО КІНЦЯ МІСЯЦЯ ЛЮТОГО 1938 РОКУ

будете могти набути за $1, себто за зворотом поштової пересилки і видатку за оправу, ту цінність, якою є

ПРОПАМЯТНА КНИГА

ВИДАНА З НАГОДИ СОРОКЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З днем 1-го березня 1938 р. ціна на цю Книгу буде вища, бо Книга піде в загальну розпродаж. Тому

КОРИСТАЙТЕ З ЦЕЇ НАДЗВИЧАЙНОЇ ОФЕРТИ

і подбайте, щоб негайно набути ту Пропамятну Книгу, яка передає живо й правдиво все те, чим жило, про що мріяло й чого доконало старше покоління української іміграції в Америці, як теж і те, чим живе й що думає про нашу будучність в Америці — наше тут роджене покоління.

ВИСИЛАЙТЕ ЗАМОВЛЕННЯ НЕГАЙНО

як не до секретаря свого відділу, так прямо на таку адресу:

"SVOBODA" 81-83 GRAND STREET JERSEY CITY, N. J.

Молоде подружжя вибирається на „вік-енд". Приготовляють валізку. Жінка бачить між біллям фляшку сливовиці.

— Андрушку! — каже жінка з докором — таж ти приобіцяв мені не брати алькоголю!?

На це чоловік спокійно:

— Бачиш, ця фляшка придасться нам у шатрі: застромимо в неї свічку!

—•—

Пані: — Вчора рано бачила я, Ганю, що ти цілувалася з листарем. Як то було?

Наймичка: — О, дуже приємно, прошу пані.

Цеголкевич обертається на другий бік, розплющує одно око, позіхає, поглядає на годинник і нараз вискакує з ліжка. Потім біжить до лазнички, вертається та переляканий стверджує, що вже не вспіє на час до офісу. Як ретельна людина, телефонує до директора.

— Пане директоре, велика неприємність: я вчора стрінувся з товаришами із шкільної лавки, затягли мене на чарку, а тепер я бачу, що з похмілля вже не вспію прийти. Чи не булиб пан директор такі добрі та звільнили мене на нині?

— Дуже радо — відповідає директор — спіть собі спокійно, бо нині неділя, лише завтра прошу не спізнитися.

ДЕРЖАВИ В КІГТЯХ ЖИДА З УКРАЇНИ

В домі рабіна в Умані. — Нужда та праця. — Торговельна школа. — Бублики, сушені гриби. — У Ротердамі. — Перші успіхи й обманства. — Світова війна — шлях до забагачення. — Найбільший багатій у світі. — Фінансовий крах у Німеччині. — Спекуляції у Бельґії. — Тихий дім серед туліпанів.

—o—

На тлі недавньої завзятої боротьби за господарку в Національнім Банку Бельґії та фінансових труднощів, яких зазнала Бельґія, виринуло знову назвище грізного спекулянта, справжнього поліпа, який по черзі опутав Німеччину а потім Бельґію. Це Юлій Бармат, що тепер живе в Голяндії. Його карієра від нужди до найбільших багатств, повна драматичних противенств і викликає подив для роботячости та таланту тої людини, а огиду для способів, яких уживав, і мети, до якої змагав.

Юлій Бармат народився в Україні, в містечку Умані, недалеко Києва, вдомі вбогого рабіна. Крім нього в тісній хатині жили пять братів і шість сестер. Батько роздумував над своїми книгами і хотів найздібнішого сина вивчити також на рабіна. Та син противився: його манило в світ, він мріяв про великі багатства і могутність. Одного дня, в червні 1902 року, покинув рідний дім і пішки пішов до Лодзі, де вступив до торговельної школи.

Продає на вулиці бублики і сушені гриби, щоб мати на прожиток. Не платить за хату, зате впевняє свою господиню, що відвдячиться, як буде багатий — а буде напевно багачем. Працює з нечуваним завзяттям. Вивчив англійську і німецьку мову, знає основно географії, бухгальтерію, торговельний закон. Та вкінці господиня не вдоволяється самими обітницями; вона викидає свого комірника на вулицю. Він обдертий і голодний вертається пішки до дому.

Одначе бачить, що в Умані не може сподіватися нічого крім нужди. Знову йде в світ. Просить милостині, краде, заключає спілку з конокрадами та волоцюгами. Після кількох місяців мандрівки знайшовся на ясно освічених вулицях великого міста. Це Ротердам. Паде зімлілий з голоду й виснаження.

І знову Бармат знайшов милосердних людей, що заопікувалися ним. Щоб мати бодай щось на прожиток, збирає лахміття і кости у смітниках. Вкінці стає помічником у бюрі покутного букмакера, потім занайомлюється з двома такими бідними молодими людьми, як і він, та основує підприємство експорту голяндських товарів. Бизнес іде добре, одначе спільники небаром розходяться. Бармат покидає їх — а каса остається при ньому.

Має вже двацять літ. Основує спілку з банкиром Де Буром, а потім винаймає дві кімнати і вже як виключний власник основує фірму Ю. Бармат „для оживлення торговельних взаємин". Спекулює, дає поради в тій ділянці — і до чотирьох літ має вже сто тисяч фльоренів. Чотири брати, що їх спровадив з Умані, помагають йому в праці. В 1911 році основує акційну спілку „Новіта". В 1914 році має вже міліон фльоренів готівки.

Та бизнес розвивається до велитенських розмірів із хвилиною вибуху війни. Німеччині всього недостає, а Бармат є головним її доставцем. Має бюра й агенції в Берліні, Гамбургу, Відні, Ню Йорку. Заключує умови безпосередньо з німецьким урядом, рівночасно на всякий випадок навязує взаємини з тодішньою опозицією, а вкінці переноситься з родиною до Берліна. Мають сто міліонів майна.

Звязки величезні. За републики одержує монополь доставв збіжжя, товщів і конденсованого молока для уряду. Заробляє сотки міліонів. В 1924 році вважають Бармата одним із найбагатших людей світу.

В державнім Німецькім Банку має необмежений кредит на якнайменший процент, а здобуті суми розпозичає на лихварські проценти, нераз 5% місячно. Наступає заломання. Німецький Банк захитався, Бармата замикають у вязниці і зачинається небувалий процес. Акт обвинувачення обіймає тисячу томів. Судові розправи тревають 786 годин. Бармата засуджують на одинадцять місяців вязниці. „Це небагато — оплатилося мені" каже цинічно.

Потім переноситься до Бельґії і там зачинається те саме: навязує взаємини, основує фірми та спілки, здобуває кредити у Національнім Банку. І знову крах, знову обвинувачення, що Бармат користувався фальшивими підписами і підробленими паперами. Через те мусить покинути Бельґію. Переноситься до Голяндії, купує дім з городом і гарними туліпанами, де покищо живе собі спокійно, а може жде „нової нагоди".

НАРІД ПРОТИВЕНСТВ.

Ніякий китаєць не є похоронений на чужині.

450 міліонів китайців, це переступає наше зрозуміння. А цей нарід переливається через границі своєї батьківщини, як вода з переповненої бочки. Китайців стрінете на азійському архіпелягу, в Африці, в Ню Йорку, в Сан Франсіско. Всюди мандруєте цілими китайськими дільницями, непевно, обережно, щоб не наразитися на небезпеку, що почасти справді загрожує, почасти чужинець лише уявив собі. Бачите безконечні театральні вистави, прегарні костюми, екзотичну красу, та не розумієте, що діється. Чужинець відвідує величаві китайські святині, крамниці, торговельні доми, повнісінькі краму, що осліплює очі, навідується до китайських клюбів із вівтарями, питається, слухає відповідей і не багато розуміє китайського духа.

Китайський нарід розсіяний по всьому світі, а всеж ніякий китаєць, навіть найбідніший, не є похоронений на чужині. На чужині китаєць надається до всього: і до доброго і до злого. Виявляє підприємчивість і меткість у звичайних справах і скомплікованих. Китаєць зручний як слуга, енергійний як наставник, а в усьому незрозумілий для чужинця. Зате вдома, в себе, виглядає лінивий, нерухливий в багні своєї нужди.

Скільки таких ріжних противенств має в собі цей нарід!

Людина не має права нищити нездалі речі, коли замісць них не може або не хоче поставити ліпших.

Щастя не в самій праці, але в її плодах. Але й безуспішна праця менше зло від безділля.

Не говори кожному, що робиш і що думаєш робити.

Хто не має ладу в домі, не має його і в душі.

Коли ти не знаєш усього, що в твоїм домі діється, то знай, що ти свого дому не маєш.

У НАЙВИЩОМУ СУДІ.

У той самий час, як з Найвищого Суду уступив через старий вік судя Содерленд, судя Кардозо (котрий тут на образку) занедужав поважно на серце. Судя Содерленд відомий консерватист, а судя Кардозо відомий ліберал.

РЕВМАТИЗМ ЗДЕРЖАНИЙ УПРОДОВЖ 48 ГОДИН.

Новий лік нюйорського лікаря приносить щастя тисячам. — Проганяє ревматичну докучливість зо спини, з суглобів і з мязів.

БОЛІ ПРОМИНАЮТЬ ЗВИЧАЙНО ПЕРШОГО ДНЯ.

Отрути у вашій крові спричинюють ревматичні болі, задеревілість та напухлість і не дають вам свобідно рухатися без докучливих болів. Щоби полекшити свої страждання, ви мусите увільнити свою кров від отрут! Ця докторова нова медицина робить це швидко. Не має в собі дурману — безпечна для молодих і старих; не чинить небезпеки серцю. Називається цей лік BARUVACOL і ви можете спробувати його на отсій ретельній пропозиції: витніть отсе оголошення і зашліть його почтою враз з вашим назвищем і адресою до: Atkins Laboratory, 44 East 63rd Street, New York City. (Можете теж прийти особисто). Грошей не посилайте. Заплатіть почтареві $1.85 і кілька центів за доручення (C.O.D.), коли він принесе вам Барувакол. Уживайте його дві доби (48 годин). Як не почуєте полекші, то незужитий лік зверніть, а ми вам відішлемо ваших $1.85. Пошо терпіти це один день. Години: 10 до 4. (Svoboda)

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

ДР. ОМЕЛЯН ГАРАСИМ

ЛІКАР, ХІРУРГ і АКУШЕР

853 N. 5th St. Phila, Pa.

● ОФІСОВІ ГОДИНИ:

9-11 рано, 2-4 пополудни і 6-8:30 вечером. В неділю за попереднім умовленням.

Телефон: LOM. 7981.

Милі гості.

Гості розійшлися додому. Господиня дому бачить на землі у ждальні срібну ложечку.

— Я цікава, — каже вона до чоловіка — як ця ложечка дісталася аж тут?!

— Видно, котрийсь із наших гостей має дірáву кишеню — відповідає спокійно чоловік.

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

ATTENTION BASKETBALL MANAGERS! OHIO, MICH., ILL., AND PA.

In order to make this season a real success, it is most important for every basketball manager to get in touch with me as soon as possible.

As yet I have not heard from Cleveland, Ohio, Detroit, Mich., Chicago, Ill., and all teams in Pennsylvania.

Unless you send me the $1.00 entrance fee, your club's name and officers' names, pictures of your players and all score sheets after league games—you will not be qualified for National Championship, especially since the rule is that you are required to play at least four teams in your area.

Don't wait till the season is half over. Act now so that arrangements can be made for the play-offs.

STEPHEN MADEZKI

Basketball Director Western Division UYL of NA

3465 Stickney Ave.

Toledo, Ohio

CLOSE RACE LOOMS IN AREA THREE

Philadelphia-Allentown-Wilmington Will Offer Chester Stiff Competition

Pete Zaharchuk's newly-organized "Philadelphia Ukrainians," playing their first basketball games with Ukrainian opponents, split in two exhibition games played Jan. 1 and 3, losing to Walt Pypiuk's undefeated Allentown five, 38-30 Saturday, and winning from Charles Cycyk's Wilmington crew, 46-40 Monday. Both games were played in the Ukrainian Hall, Philadelphia.

Allentown and Philadelphia are new entrants in the UYL-NA basketball tourney, now in its third year, and will compete in Area Three, which includes, besides Wilmington, the Eastern Champions Chester team. St. Clair, Northampton, Palmerton and Coatsville are other teams expected to enter the race.

AL YARR.

●

BOOKINGS WANTED

St. Mary's Ukes of McAdoo, Pa., composed entirely of high school and ex-high school basketeers—all members of the Ukrainian Club of McAdoo, would like to play with any Ukrainian team within a hundred mile radius. Write to:

GEORGE DENNIS, Mgr.
East Sherman Street
McAdoo, Pa.

●

The Lackawanna Uke's basketball team wants games with Ukrainian teams within a hundred mile radius of Buffalo, including Rochester, Syracuse, and Auburn. Write to:

JOHN MELNYK,
95 Holland Street
Lackawanna, N. Y.

●

The Bridgeport, Conn., newly organized Ukrainian basketball five wants games with other Ukrainian fives in nearby localities. Write to:

EMIL KUCHMA,
1029 Pembroke Street
Bridgeport, Conn.

WOONSOCKET SWAMPS GLASTONBURY

With Mike Martynick and Walt Wecal scoring 60 points between them, the St. Michael's Boys Club of Woonsocket, Rhode Island basketball team swamped the Ukrainian A. C. of Glastonbury, Conn., by a 92 to 35 score Sunday afternoon, December 26 at the State Armory on South Main Street, Woonsocket.

The locals ran the visitors ragged on the big playing surface, and scored at will. Mike Martynick, with 34 points, set what is believed to be a scoring record in the city, while Wecal with 26 and Alex Barylick with 21, also found the basket consistently. Dzindyk with 15 points was high scorer for the losers.

This victory was the ninth of the season for the Woonsocket Ukrainians. Last year they won the Northern Rhode Island championship, and this season are again headed for the championship. In league they are tied for first place, having won five and lost but one game.

The St. Michaels Boys Club would like to hear from Ansonia, Hartford and New Britain. For games write to manager Anthony Komfonik, 805 Front St., Woonsocket, R. I.

●

SURPRISES AT THE PHILLY CULTURAL CENTRE

On Sunday November 21, 1937 the Ukrainian Cultural Centre in Philadelphia held a surprise celebration in honor of Al Yaremko's birthday, the Centre's permanent Director. Of the 125 members and guests present, many represented points outside of Philadelphia, Wilmington, Scranton, Camden, New York.

After the regular History, Geography, and Language sessions in the Ukrainian tongue, under Prof. Pasichnek and Miss Sarabun, business matters were quickly disposed of, followed by an evening of thrills and surprises.

A one act play, "Who Says Can't" was presented in true dramatic style, and the hearty applause that ensued was gratifying, to say the least.

Since it was the beginning of the new year, it was fitting to remember the old officers, so the master of ceremonies, David Chmelyk, proceeded to surprise and delight them with knockers, and later with gifts.

John Kucharsey, former President and present Corresponding Secretary, received a siren and a box of cigars. Amazement held him spellbound.

Stephanie Demianek, former treasurer, was given a coin bank and a beautiful corsage of roses. She could not talk either.

Mary Sarabun, former Secretary and present President, was given a blue and yellow gavel and she likewise received a beautiful corsage of roses. She blushed prettily and gasped, "Thank you."

Alexander Yaremko, permanent director, received his knocker, a letter opener, followed by a stack of some sixty or seventy birthday cards. Was he surprised? Thunderstruck! to be more explicit.

Now two large birthday cakes were brought in; one in the form of a horseshoe was from Northampton, and the other from Bridgeport. To the tune of Happy Birthday To You, the Director made his wish and blew out all of the candles. A delicious luncheon of cakes, cookies, and tea was served, and there was more than enough to satisfy everyone.

Immediately after this the music began, and everyone had the time of his life trying to outdo his neighbor in the Ukrainian folk dances, which were ably led by Michael Kwashinsky, with Walter Bukata assisting at the piano.

Then Joe Senick turned dance director and presented "The Big Apple." It was terrific. One of the guests treated the audience with a solo, "When It's Springtime in the Rockies," sung in Ukrainian. This was followed by classical versions of the "Virginia Reel" and "Paul Jones."

The affair lasted far into the evening, and when the group finally dispersed, they had safely tucked away a piece of birthday cake, and pleasant memories of an enjoyable time spent at Philadelphia's Ukrainian Cultural Centre.

DAVID CHMELYK,
Vice President of U.C.C.

A FINE OFFER

Do you, Ukrainian American youth, wish to know the history of Ukraine, its people, and their contribution to civilization, art, and literature?

If you do, this is our proposition:—The Ukrainian Savings Company is offering a limited number of books printed in the English language of Ukrainian history, its culture, art, and literature. The book is entitled "Spirit of Ukraine."

Here is what you have to do to get one of these books absolutely free.

Open a NEW savings account with The Ukrainian Savings Company of $5.00 or more and you will receive a copy of this book absolutely free.

You will be proud to own this book, as you will discover who Ukrainians are, and what important part they took in the world's history. When you finish reading it, you will also be proud that you are a descendant of Ukrainian nationality.

Get your book now, and tell your friends about this offer.

The Ukrainian Savings Company
2190 Professor Street
Cleveland, Ohio.

NEW BRITAIN RED CROSS ELECTIONS

The Ukrainian Red Cross of New Britain, Conn. held its yearly meeting Sunday, December 19, 1937 at the Ukrainian Hall. Matters of importance were discussed and the election of officers was held. The results were as follows: President, Mrs. Anna Dziat; 1st Vice Pres., Mrs. Catherine Japaznrko; 2nd Vice Pres., Mrs. Catherine Boyko; Rec. Sec. Mrs. Mary Wolk; Finan. Sec. Mrs. Helen Sencio; Treasurer, Mrs. Eva Kopy; Asst. Treas., Mrs. Anna Speck; Comptrollers: Mr. Tinchisan, Mrs. Mary Bohatzuk, Miss Kathryn Kotyk; Ukrainian Reporter, Mr. John Kozira; English Reporters, Helen Puh, Mary Platuski; Working Committee: Mrs. B. Hlesciuk, Mrs. M. Waida, Mrs. Staranchuk, Mrs. Kowalchuk, Mrs. Havelia, Mrs. Rudick, Mr. M. Seleman.

During the past year, this organization has been very active, especially in presenting good parties, picnics, and aiding the various clubs and associations of the church, in different affairs.

A Christmas party was held after the meeting and was enjoyed by all. Refreshments were served and the singing of Christmas carols followed.

HELEN J. PUH,
MARY PLATUSH.

ШИФКАРТИ

на найбільші та найскорші кораблі на всі прогульки і то до всіх країв. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — пашпорти, Візи, перміти, афідевіти, петиції, і тому наші пасажири не мають клопотів в дорозі.

ДОЛЯРИ посилаємо до всіх країв ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на останній почті під повною гарантією. ПОМАГАЄМО нелегальним легалізуватися відповідно до нових законів.

ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ відповідно до теперішніх обовязуючих законів в краю. Контракти, повновласти, акти дарованя, довжні скрипти і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та інші бизнеси по дуже приступних цінах. Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну обслугу.

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Евеню A), NEW YORK, N. Y.

ДОСТУПНІ В КОЖДІЙ ГОДИНІ

Нема потреби зважати на годину, бо наші услуги є доступні негайно в кождій порі дня чи ночи, бо ніхто не може передбачити, коли йому випаде якась пекуча потреба.

Памятайте також, що наші услуги є доступні для кождого в такій мірі, як і доступність щодо часу.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City — 34 E. 28 St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5989 — Phone: Bayonne 3-0540

Д-р ОСИП БІСАГА,
ДЕНТИСТ

повідомляє, що переніс свій офіс на нове місце, яке тепер знаходиться в WICKERSHAM BLDG. під такою адресою:

133 EAST 58th STREET,
COR. LEXINGTON AVE.
NEW YORK, N. Y.

Tel.: PLAZA 8-2358

Жінка: — Петре, коли мені не купиш нової суконки, скочу в воду!

Чоловік (усміхається під носом, відчиняє двері і каже): — Ганю, прошу приготовити ванну, пані хочуть купатися!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ тверезу старшу жінку (50—60) варити на селі в родині з 2-ох осіб. Писати: 10-12

Mr. G. CHANDROWSKY,
711 Pelham Rd., New Rochelle, N. Y.

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

Випробоване средство на ревматизм і перестуду, біль в руках, ногах, крижах, зимно в ногах, а поза скірою якби мураві лазили. Ті недуги уступають по ужитю "МІЗАР". Великий слоїк коштує $6.25. Малий $4.25. — Належитість висилайте разом з замовленням на адресу:

CH. LOZINSKI, Dept. S.
2325 N. Mulligan Avenue
Chicago, Ill.

На всіх імпрезах і весілях „Радіова Орхестра"

М. А. СЕРБЕНСЬКОГО

Обслужить і найвибагливіших.

169 AVE. A, NEW YORK CITY

Телефон: ALgonquin 4-4952

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години:

Від 1—3 пополудни і від 6—8 вечір. В неділі згідно з умовою.

718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)

Tel. Essex 3-4468.

DR. MORRIS SMITH

повідомляє, що перенис свою канцелярію під число

240 EAST 22nd STREET
NEW YORK CITY
(Близько 2nd Avenue).

Урядові години від: 12—2-гої попол. 6—8-ої вечір

Телефон: STuyvesant 9-1679

ЧОЛОВІЧІ І ЖІНОЧІ НЕДОМАГАННЯ

ЛІКУЮ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ. ВДОВОЛЯЮЧІ Й ШВИДКІ ВИСЛІДИ.

Порадьтеся д-ра Зінса в лікуванню крови, шкіри і нервових недуг, катару і хронічних боляків, нервів і загального ослаблення, шлункових і кишкових недуг, геморроїдів і інших відходових забурень, що справляють біль та недогідність, ломбаґа, сітніки, невральгії, запалення нервів (норайтіс) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легенів, відходових недуг, печінкових забурень і інших чоловічих і жіночих недуг, а коли маєте які небудь недомагання, що їх не розумієте, порадьтеся довірочно мене, я вам усе вияню.

Мої ціни уміркованi.

Оглядини (Examination) даром і довірочно.

Ексамінація крови, лабораторні досліди, проміні X (екс), сировиці і вприскування шприцами.

DR. L. ZINS

Понад 25-літня практика.

110 East 16 St. N. Y.

(між Юніон Сквер і Ірвінґ Плейс)

ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділі: від 9 рано до 3 пополудня.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ПОДОРОЖ ДО СТАРОГО КРАЮ

НОВИМИ МОТОРОВЦЯМИ
ПІЛСУДСКІ і БАТОРИ

НАЙБЛИЖЧІ ВІДПЛИВИ З НЮ ЙОРКУ: 19. СІЧНЯ, 17. ЛЮТОГО і 17. БЕРЕЗНЯ.

Лише туристична і третя класа.

Голоситься до місцевих агентів або до:

GDYNIA-AMERICA LINE

32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ і АКУШЕР

321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2415

Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12

Д-Р С. ЧЕРНОВ Европейський спеціяліст.

● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.

Офісові години 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обслуги.

● Проміні X & флюроскоп $2.00.

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набрякли жили, болючі ноги, флебітіс (запалення жил), напухлі або болючі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами безоперації.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1 до 8:30 вечір. Нема лікарських годин у неділі.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BEHLA

320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниці, як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

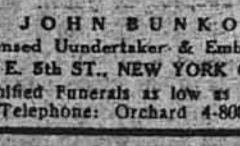
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Ундертейкер заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as $150.
Telephone: Orchard 4-8088

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ. (57)

„Як довго не знайдена сокира і не доказаний злочин, так довго ми всі в однаковій мірі підлягаємо підозрінню", промовила ділово Джейн. Після цього вона додала: „Ми всі тепер мусимо взятися за відшукання сокири, яка послужить нам ключем до розвязки злочину. Всі жінки будуть перешукувати чоловічі шатра, а чоловіки — жіночі". Позвольте мені йти з вами", промовив князь.

„Мені трохи лячно оставатись осьтут з трупом моєї жінки", додав він, ніби виправдуючись. Джейн згодилась і всі вони, Джейн, Анета і Сборов, пішли до шатра Бравна. Розшукуючи всюди, Анета натрапила під тапчаном Бравна на окровавлену сокиру. Вона миттю сховала сокиру назад. „Нема тут нічого", сказала по хвилі Джейн. „Я теж нічого не здибав", промовив Сборов.

Всі вони вже хотіли виходити з шатра, коли Сборов зупинився і промовив: „А треба ще поглянути на ліжко Бравна". Анета тривожно заговорила: „Я там уже шукала і не знайшла нічого". „А вселаки треба ще раз поглянути, може ти не провірила як слід". З тими словами він підійшов до леговища Бравна і, піднявши сінник, побачив закровавлену сокиру.

„А ось, ось!" — закричав він майже радісно, підносячи вгору сокиру. „Мені дивно, Ането, що ти не подибала цеї сокири", промовив він гостро на адресу дівчини. Дівчина стояла ні в цих ні в тих. „Ось де злочинець", приговорював він задоволено, отглядаючи зо всіх боків сокиру. Джейн ледве знахідкою була дуже здивована. Вона не знала, що на це говорити.